

РЕШЕНИЕ

№ 7

гр. София, 05.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО II ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в публично заседание на втори декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иван Коев

Членове: Стефан М.
Силвия Б. Русева

при участието на секретаря Мариела П. Миланова
като разгледа докладваното от Стефан М. Въззивно наказателно дело от частен характер № 20221100602205 по описа за 2022 година

Служебният защитник на задочно съдената и призната за виновна подсъдима Л. А. П. (с ЕГН: *****) – адв. А. Б., е подал до СГС по реда на гл. XXI НПК въззивна жалба срещу присъда № 20032451/20.04.2022 г. по н.ч.х.д. № 4999/20 г. на СРС (НО, 3 с.).

С оспорения съдебен акт първата инстанция е ангажирала наказателната отговорност на П. за извършени в съвкупност две престъпления; и двете – квалифицирани като „продължавана“ клевета по чл. 148, ал.2, вр. ал.1, т.2, вр. чл. 147, ал.1, вр. чл. 26, ал.1 НК (първата – извършена с пет деяния между 06.10.2019 г. и 03.03.2020 г. чрез разгласени по електронен път спрямо частните тъжители М. В. М. и К. В. Т. позорни обстоятелства; и втората – сведена до четири деяния на приписани спрямо двамата тъжители престъпления за времето от 06.10.2019 г. до 31.01.2020 г.). Всяко от продължаваните престъпления е било санкционирано с глоба от по 5000 лв. и с обществено порицание – наказание, което е било запазено и като „общо“ („най-тежко“) при условията на чл. 23, ал.1-2 НК.

И въззивното разглеждане на делото е проведено в отсъствие на подс. П. поради невъзможността същата да бъде открита за редовното ѝ призоваване (чл. 269, ал.3, т.1 НПК).

Жалбата, поддържана в откритото заседание пред СГС от преупълномощения защитник, е с искане по чл. 336, ал.1, т.3 НПК и развити в негова подкрепа аргументи в две направления: процесуални – за недоказаност на обвинението (защото - според защитата – не се установявало несъмнено, че именно подс. П. е ползвала мобилното „Viber“–приложение и електронния адрес, от които са изпратени инкриминираните фрази до техните адресати); и материално правни, свързани с естеството на самите изразни средства, които жалбоподателят е оценил единствено като изказано лично

мнение и субективна оценка.

Общият повереник на двамата тъжители (адв. А.) оспорва жалбата и – придържайки се към мотивите на първата инстанция, моли присъдата да бъде потвърдена в цялост.

I.

Първото оплакване на жалбоподателя касае начина, по който СРС е установил **фактите** по делото, но извършената процесуална дейност не страда от пороци, непълноти и неправилна оценка на **доказателствата**. Възприетата фактология на събитията може да бъде изцяло споделена и от въззивната инстанция, без в нея да се внасят нови положения (чл. 316 НПК). По тази причина, не се и налага цялостното ѝ преповтаряне, защото СГС прецени, че следва да маркира (в обобщен вид) само онези моменти, които са пряко свързани със състомерността на изследваните деяния.

През м. януари 2019 г. подс. П. напуснала дружеството „Ч.М.“ АД в очевидно влошени отношения със служителите и ръководството на фирмата, а през есента на същата година изготвила поредица от електронни съобщения, изпратени на различни адресати, които съдържали словесни нападки срещу тъжители М. (прокурист) и Т. (отговорник по тръжните процедури). На 06.10.2019 г. чрез ползвания от нея и-мейл (****@abv.bg) адресирала до електронните пощи на няколко физически лица (международни партньори на дружеството – Мики Уанг, Джордж Джанг, Катрил Ли, Паоло Бернардини, Мирко Рубини, А□вън Гунувсен и Александър Томашевич) съобщение, в чийто текст за ч.т. М. посочила, че е „глулав“, „безмозъчен“, „предател“, „нечестно и тъпо същество“; че вреди на „Higher“, защото подкопава реализацията на проектите и унищожава репутацията; че е свързан с престъпления „корупция“ и „подкуп“, а за ч.т. Т. – че е свързана с измами, съставяне на фалшиви документи и заявяване на лъжи пред публични институции на българското правителство. Няколко месеца по-късно – на 31.01.2020 г., чрез същия и-мейл до същите адресати, подсъдимата изпратила нови текстови съобщения, в които за М. написала, че е „криминален тип без никакъв мозъчен процес“; че „мозъкът му не може да асимилира и обработва никаква интелектуална информация“; че е свързан с престъпления, разследван и обвинен в присвояване, принуда, корупция пране на пари, незаконни обществени поръчки и др.; за Т. – че е „пълна идиотка без диплома и квалификация“; а за двамата заедно – че са „част от административния хаос и батак в Черийт“. Две нови електронни съобщения подс. П. изпратила на 03.03.2020 г. – този път до А.Ц. и Н.Д., като в текста им по отношение на М. отразила, че е „некадърен прокурист“; а за Т. – че „няма грам образование и квалификация да работи и в магазин „Плод Зеленчук“, че е „никаквица“ и „малоумна“.

Междувременно, на 19.10.2019 г. двукратно, посредством създаденото на личния ѝ телефон (****) мобилно приложение „Viber“, в което формирала обща група за комуникация, подс. П. изпратила две текстови съобщения: първото – до св. С.К. (в което посочила за ч.т. М., че е свързана с престъпления „криминална мутра“, „пълнен нещастник“ и „задръстен тип“, който „не е в състояние да бъде управител на собствената си жена или на себе си“); и второто – до М. М., С.К., В.П. и Н.Н. (в което за М. посочила, че „не може да различи некачествена от качествена технология“, а за Т. – че е „калинка“, „интелектуална нула“, „интелектуално нищожество“ и „бедствие на посредствеността“.

Лансираната от жалбоподателя теза, че авторството на инкриминираните съобщения не се установява несъмнено, не намира подкрепа в доказателствата.

Свидетелските показания, писмените извлечения от електронна кореспонденция и други документи (официални и частни) обосновават (макар и по косвен път, чрез

взаимна съпоставка) точно обратното – че именно подс. П., ползвайки техническите постижения на електронната комуникация, е изпратила до техните адресати текстовете с цитираните в тъжбата фрази.

Този извод може да се направи с изискуемия по чл. 303, ал.2 НПК интензитет. Свидетелите Н., П. и К. са потвърдили, че са получили на личните си телефони от номера на подсъдимата (чрез приложението „Viber“) процесната кореспонденция, а че въпросният номер (****) се е ползвал от П., е обстоятелство, което в нито един момент не е било отричано по делото, защото е и документално потвърдено от приетите като писмени доказателства справки от „Теленор България“ ЕАД и „Йетел България“ ЕАД (с № № 1046585/08.09.2020 г. и 21066974/14.12.2020 г.). Няма спор, също така, че употребеният електронен адрес – „international_legal@abv.bg“, е бил експлоатиран от подсъдимата за изпращането на и-имейлите до посочените в тъжбата международни партньори на „Ч.М.“ АД, както и до лицата А.Ц. и Н.Д., защото въпросният „адрес“ за кореспонденция П. е представлява по принцип като начин за комуникация с нея (напр. - по водена в Комисията за защита на личните данни преписка и за нуждите на първоинстанционното производство по настоящото дело). Районният е свел дотук доказателствения си анализ, но това е напълно достатъчно, защото е в съответствие с изискването в мотивите да се посочи „...въз основа на кои доказателствени материали...“ са установени фактите по делото. Няма никакво противоречие в източниците на информация, което да е налагало излагането на допълнителни съображения „...защо едни от тях се приемат, а други се отхвърлят“ (чл. 305, ал.3 НПК). Няма как и СГС да отговаря с допълнителни аргументи (по силата на чл. 339, ал.2 НПК) на оплакването на защитата, че авторството е недоказано, защото то не е подкрепено от конкретни доводи, а е изложено бланкетно.

II.

Неправилно, обаче, е била решена правната страна на делото.

Оценявайки извършеното от подс. П., СРС е допуснал грешки в прилагането на **материалния закон** (301, ал.1, т.2 НПК), които въззивната инстанция разполага с правомощието да отстрани по реда на чл. 337, ал.1, т.2 НПК, без да внася по никакъв начин промяна във фактите: *първо* – изначално сбъркан е бил критерият, по който в присъдата отделните деяния на подсъдимата са били „групирани“ (условно казано) в две отделни продължавани престъпления, защото Районният съд се е ръководил от това кои клеветнически актове (според него) „разгласяват позорни обстоятелства“ и кои „приписват престъпление“ на частните тъжители, без да обърне внимание, че единното продължавано престъпление се запазва, дори когато отделните деяния осъществяват „... различни състави на едно и също престъпление“ (чл. 26, ал.1 НК); *второ* – отделно „групиране“ на деянията в две престъпления в действителност е трябвало да се извърши, но от друга гледна точка – личността на пострадалите лица, защото първата инстанция погрешно е включила в едно престъпление по чл. 26, ал.1 НК деяния с различни пострадали, което – при „...престъпление против личността на различни граждани“ - е забранено от самия закон (чл. 26, ал.6 НК, доколкото клеветата също е поместена в гл. II от НК, Ос. ч.); следователно – едното продължавано престъпление е трябвало да включи всички деяния, чрез които ч.т. М. е бил оклеветен, а другото – деянията по оклеветяване на ч.т. Т.; *трето* – подсъдимата е била призната за виновна и за фрази (изразни средства), които нямат клеветнически характер по смисъла на чл. 147, ал.1-2 НК, защото не съставляват разгласени неверни обстоятелства, а се отличават по-скоро с обидното си съдържание (поради личната негативна оценка на дееца спрямо пострадалия) и в този смисъл – биха могли да бъдат съставомерни единствено по чл. 146, ал.1 НК; в тъжбата, обаче, не е посочено (като елемент от предмета на доказване) , нито в мотивите към присъдата е било изяснено, кога

дватамата частни тъжители лично са възприели въпросните обидни думи, за да е изпълнено съставомерното условие по чл. 146, ал.1 НК това да е станало в тяхно "присъствие", откъдето произтича и следващият процесуален проблем – засягането на повдигнатия въпрос за първи път от втората инстанция, сезирана единствено с жалба на осъдения подсъдим, би пренебрегнало забраната за „reformatio in peius“; *четвърто* – именно ограничените правомощия на въззивния съд в случая позволяват възникналата „ситуация“ да бъде преодоляна само по един възможен начин – свеждане на наказателната отговорност на подсъдимата П. до чисто „клеветническите“ нейни твърдения по адрес на двамата тъжители, които да се обединят в две престъпления – всяко по чл. 26, ал.1 НК спрямо съответния пострадал, и частично оправдаване за употребените от дееца обидни думи, за които (по изложените вече съображения) няма процесуална възможност (дори при условията на чл. 337, ал.1, т.2 НПК) съставът на чл. 146, ал.1 НК да бъде прецизно приложен - „глупав ... безмозъчен ... предател ... нечестно и тъпо същество ... пълен нещастник ... задръстен тип, който не е в състояние да бъде управител на собствената си жена или на себе си ... калинка ... интелектуална нула ... интелектуално нищожество ... бедствие на посредствеността ... криминален тип без никакъв мозъчен процес ... мозъкът му не може да асимилира и обработва никаква интелектуална информация ... пълна идиотка ... некадърен прокурист ... никаквица ... малоумна“.

В същото време, безспорно като израз на клевета, засегнала общественото достойнство на М. и Т., могат да бъдат оценени ползваните от подс. П. реплики в електронната кореспонденция, една част от които са неверни позорящи обстоятелства (че М. „вреди на Higher“, защото подкопава проектите и унищожават репутацията; че е свързана с престъпления криминална мутра; че е разследван и обвинен в присвояване, принуда, корупция, пране на пари, незаконни обществени поръчки; че Т. е без диплома и квалификация и няма „грам образование“), а друга – приписани престъпления (за М. – че е свързан с корупция и подкуп; че е свързан с престъпления; и за Т. – че е свързана с измами, съставяне на фалшиви документи и заявяване на лъжи пред публични институции на българското правителство). Тук, всъщност, е необходимо уточнението, че когато деецът твърди за някое невярното обстоятелство, че е разследван за конкретни престъпления, казаното съставлява разгласяване на позорен факт, а не преписване на престъпление, както е приел СРС. Последното ще е налице, ако в прав текст е заявено какво престъпление е извършил пострадалия (дори същото да е описано само като факти, без правна оценка). Частично оправдаване се налага и относно инкриминирания в тъжбата израз, че тъжители били част от „административния хаос и батак“ в дружеството, защото ако наличието на подобен „чиновнически“ проблем в действителност е съществувало у съзнанието на подсъдимата, въпросната реплика няма пряка насоченост към М. и Т., а към цялостната организация на фирмена дейност.

Приложеният от СРС квалифициран състав на клеветата по чл. 148, ал.2, вр. ал.1, т.2 НК следва да бъде запазен, защото в действителност ползваният от подс. П. подход на разгласяване – чрез писмени електронни съобщения, попада в законовата хипотеза „по друг начин“.

III.

Пре kvalificирането на престъпната дейност; новата подредба на деянията в две продължавани престъпление по други материално-правни критерии; отпадането на част от инкриминираните реплики от наказателната отговорност на подсъдимата са все обстоятелства, които налагат да бъдат обсъдени и пределите на **наказанията**, но в тази насока въззивният съд намери, че следва да запази изцяло техните рамки, постановени с присъдата. Определянето на глоба в размер под 5000 лв. би било възможно само в

случаите на чл. 55, ал. 2 НК, но поведението на дееца не разкрива нито изключителни, нито многобройни смекчаващи обстоятелства. Задължителна се явява и кумулативната санкция „обществено порицание“, която Районният съд прецизно е съобразил как да бъде изпълнена.

Необходима е (от юридическа прецизност) само една корекция във връзка с общото наказание по чл. 23, ал.1 НК, която по същество не засяга постигнатия резултат. Не е имало основание общественото порицание да се „присъединява“ към наложената като най-тежко (общо) наказание глоба, защото нормата на чл. 23, ал.2 НК в случая е неприложима. И глобата, и общественото порицание са били определени като единна санкция за всяко от престъпленията, включени в съвкупността; следователно – така (като единен комплекс, съдържащ и двете санкции) е трябвало да се запази (по общото правило на чл. 23, ал.1 НК) и наложеното най-тежко наказание.

Ръководен от всичко изложено и в съответствие с чл. 337, ал.1, т.2 НПК, Софийският градски съд, Наказателно отделение, Втори въззивен състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда № 20008334 от 27.01.2022 г. по н.ч.х.д. № 20008/19 г. на СРС (НО, 99 с.).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____